

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

GEILLUSTREERD DOOR F. FUNCKEN

EEN HUT BIJ HET KASTEEL

INDIEN je ouders of je grootouders zeggen : « Kind, je hebt geluk dat je geboren bent in de eeuw van de vooruitgang, in de eeuw van de electriciteit, badkamers, radio, televisie, centrale verwarming, auto's, enz. Vroeger was het leven niet zo makkelijk... » schreeuw dan niet, dat vooruitgang niet altijd geluk betekent. Integendeel. Tracht je in te denken hoe het « vroeger » was en kom daarom even met ons mee...

1. - AKKERS, VELDEN EN MOLENS

AAN de voet van het kasteel strekt zich het landgoed van de heer uit. Daar liggen z'n akkers, de weiden, de wijngaarden, de molens, de persen, de ovens en de smidsen, d.w.z. alles om zich te kleden, om te eten en te drinken. Daar staan ook de hutten uit leem met een strooien dak en in een van die hutten woont Hendrik.

« Mogen we binnen komen, Hendrik ? »

2. - DE LIJFEIGENE

JA, we zijn welkom want armoe sluit de hartelijke gastvrijheid niet uit. We maken kennis met de vrouw en de vier kinderen van Hendrik, allen lijfeigenen van de kasteelheer. Iedereen loopt blootsvoets en meestal is Schraalhans keukenpiet in de kleine hut. « Het ware nog niet zo erg indien we niet verbonden waren aan dat stukje grond. Indien de heer die grond verkoopt, verkoopt hij ons met de grond. Indien we vluchten, heeft de heer het recht ons te achtervolgen en zelfs om te huwen moeten we zijn toestemming vragen. We zijn niet vrij », vertelt Hendrik.

3. - DE RECHTEN VAN DE HEER

DAT is vreselijk ! » — « Och, de burchtheer is niet slecht voor ons... Het leven is vanzelfsprekend hard. We moeten veel belastingen betalen. Ik moet een deel van mijn oogst afstaan, m'n eieren en m'n kippen. Bovendien moet ik werken voor de heer zonder dat ik daarvoor loon krijg. Ik kuis de slotgracht, ik onderhoud de wegen, wied het onkruid op de akkers en nog veel meer.

4. - ALTIJD BETALEN...

IK ben een lijfeigene. mijn buurman is een boer en zijn stuk grond is wat men noemt een vrij erfleem. Hij mag z'n grond verlaten, indien hij dat wenst. Hij heeft ook een contract voor het werk dat hij doen moet. Belastingen moet hij echter ook betalen. We moeten het graan laten malen in de molen van de burcht en dat moet betaald worden. We moeten bakken in de grote oven van de burcht en dat betalen we ook. Onze druiven moeten geperst worden en men doet het niet gratis... Dat is nog het ergste niet.

5. - OORLOG EN PEST

DRIE onheilen bedreigen ons voortdurend : de hongersnood, de pest en de oorlog. De Heer beware ons daarvoor ! Het is geen grapje wanneer de naburige kasteelheer alles komt plat branden en het is een gruwel als de hongersnood zó groot is dat de mensen lijken uitgraven... En er is de pest waartegen geen kruid gewassen is. Soms benijd ik de lijfeigenen van de abdijen : die zijn er beter aan toe.

(Wordt voortgezet.)